

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 54/03

Ústavný súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí 5. decembra 2003 v senáte zloženom z predsedu Juraja Babjaka a zo sudcov Eduarda Bárányu a Ľubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť mal. Ľ. K., mal. P. K., mal. B. K. a mal. P. K., zastúpených matkou H. K., všetci bytom S. N. V., právne zastúpených advokátkou JUDr. I. R., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva na ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre blaho dieťaťa podľa čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa postupom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi v konaní vedenom pod sp. zn. E 62/00 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd v Spišskej Novej Vsi v konaní vedenom pod sp. zn. E 62/00 p o r u š i l základné právo mal. Ľ. K., mal. P. K., mal. B. K. a mal. P. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky a základné právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu v Spišskej Novej Vsi v konaní vedenom pod sp. zn. E 62/00 p r i k a z u j e konať bez zbytočných priet'ahov.

3. Maloletej Ľ. K. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 10 000 Sk (slovom desaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd v Spišskej Novej Vsi p o v i n n ý vyplatiť do rúk matky H. K. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Maloletému P. K. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 10 000 Sk (slovom desaťtisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd v Spišskej Novej Vsi p o v i n n ý vyplatiť do rúk matky H. K. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Maloletej B. K. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 10 000 Sk (slovom desaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd v Spišskej Novej Vsi p o v i n n ý vyplatiť do rúk matky H. K. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. Maloletému P. K. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 10 000 Sk (slovom desaťtisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd v Spišskej Novej Vsi p o v i n n ý vyplatiť do rúk matky H. K. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

7. Okresný súd v Spišskej Novej Vsi j e p o v i n n ý uhradiť trovy právneho zastúpenia mal. Ľ. K., mal. P. K., mal. B. K. a mal. P. K. advokátke JUDr. I. R., Advokátska kancelária, K., vo výške 56 704 Sk (slovom päťdesiatšesťtisíc-sedemstoštyri slovenských korún) do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

8. Vo zvyšnej časti sťažnosti mal. Ľ. K., mal. P. K., mal. B. K. a mal. P. K. nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. januára 2003 doručená sťažnosť mal. Ľ. K., mal. P. K., mal. B. K. a mal. P. K. (ďalej aj „sťažovatelia“), zastúpených matkou H. K., všetci bytom S. N. V., právne zastúpených advokátkou JUDr. I. R., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva na ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre blaho dieťaťa podľa čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa postupom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. E 62/00 o výkon rozhodnutia.

Sťažovatelia, zastúpení matkou, vo svojej sťažnosti uviedli, že 17. januára 2000 podala zákonná zástupkyňa sťažovateľov návrh na výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy povinného Ing. Ľ. K., pričom táto vec sa vedie pod sp. zn. E 62/00. Podľa vyjadrenia zákonnej zástupkyne sťažovateľov toto konanie nie je po viac než 3 rokoch právoplatne skončené. Pohľadávka výživného pre sťažovateľov im nebola doposiaľ zo strany povinného v konaní o výkon rozhodnutia uhradená. V sťažnosti sa uvádza, že v občianskom súdnom konaní, konanie o výkon rozhodnutia nevynímajúc, sa nemôže okresný súd zbaviť svojej zodpovednosti za to, že ochrana práv účastníkov nie je rýchla a účinná, poukázaním na správanie druhého z účastníkov. Ak totiž okresný súd umožňuje správať sa povinnému tak, že konanie o výkon rozhodnutia na vymożenie pohľadávky výživného pre maloleté deti trvá viac než tri roky, potom tým poškodzuje práva sťažovateľov. Je však úlohou okresného súdu v občianskom súdnom konaní

postupovať tak, aby k uvedenému stavu nedochádzalo. Podľa sťažovateľov okresný súd poskytuje povinnému neprimerane dlhý čas na vyjadrovanie, čo popiera zmysel konania o výkon rozhodnutia, pričom podľa nich sami neprispeli ničím k spomínanej dĺžke konania u odporcu.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti uvádzajú, že sa sťažovali na prieťahy v konaniach vedených na okresnom súde pod sp. zn. Nc 44/98, 2 T 34/99 a 4 T 203/99. Keďže z odpovede predsedu okresného súdu podľa ich názoru vyplýva, že okresný súd necíti žiadnu zodpovednosť za dĺžku konania spôsobenú správaním iného účastníka konania, nedomnievajú sa, že by využitím sťažnosti podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) bolo možné dosiahnuť nápravu v ich právnej veci.

Sťažovatelia považujú za primerané, aby v tejto veci bolo priznané finančné zadost'učinenie každému zo sťažovateľov po 100 000 Sk. Svoj nárok na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia zdôvodnili tým, že pohľadávka výživného pre maloleté deti je prednostnou pohľadávkou a nedostatok finančných prostriedkov je momentom, ktorý obmedzuje sťažovateľov v rozvoji ich osobností.

Porušenie základných práv a slobôd podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa vidia sťažovatelia v tom, že ich pohľadávka na výživnom nebola po viac než troch rokoch uhradená.

Na základe uvedených skutočností sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd takto rozhodol:

Právo mal. Ľ. K., mal. P. K., mal. B. K., mal. P. K. na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov zakotvené v čl. 48 ods. 2 ústavy, právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zakotvené v čl. 6 ods. 1 prvej vete dohovoru, právo na ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre blaho dieťaťa zakotvené v čl. 3 ods. 2 Dohovoru

o právach dieťaťa, právo na životnú úroveň nevyhnutnú pre telesný, duševný, duchovný a sociálny rozvoj dieťaťa zakotvené v čl. 27 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa a právo na zabezpečenie životných podmienok nevyhnutných pre rozvoj dieťaťa rodičom zakotvené v čl. 27 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa bolo postupom okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. E 62/00 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje, aby okresný súd konal vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. E 62/00 bez prietahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva mal. Ľ. K. finančné zadosťučinenie vo výške 100 000 Sk, mal. P. K. finančné zadosťučinenie vo výške 100 000 Sk, mal. B. K. finančné zadosťučinenie vo výške 100 000 Sk a mal. P. K. finančné zadosťučinenie vo výške 100 000 Sk.

Okresný súd je povinný nahradiť sťažovateľom trovy tohto konania.

Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadril predseda okresného súdu, ktorý vo svojom vyjadrení uviedol, že v zákonom stanovenej lehote podal povinný proti uzneseniu o nariadení výkonu rozhodnutia odvolanie, v ktorom namietal účelovosť nariadeného výkonu rozhodnutia s odôvodnením, že do 2. marca 2000 býval s rodinou v spoločnej domácnosti a zabezpečoval ju finančne. Súd posúdil jeho podanie ako návrh na zastavenie výkonu rozhodnutia. Zložitosť veci bola v tom, že rodičia maloletých detí v rozhodnom období žili v spoločnej domácnosti a povinný argumentoval, že sa podieľal na uhrádzaní výživného aj v naturálnej forme. Ku spomaleniu konania dochádzalo aj z toho dôvodu, že zákonná zástupkyňa sťažovateľov neustále menila svoje stanoviská. Najskôr vôbec na výzvu súdu, aby sa vyjadrila k návrhu povinného, nereagovala a neskôr uvádzala rôzne sumy, ktoré uznala, že boli povinným zaplatené z titulu výživného. Ďalej predseda okresného súdu poukázal na to, že právna zástupkyňa sťažovateľov sa nezúčastnila ani jedného z výsluchov a ospravedlňovala sa s poukazom na iné povinnosti. V priebehu konania súd opakovane zisťoval, či bolo rozhodnuté vo veci sp. zn. Nc 44/98, v ktorej sa súbežne prejednávalo dlžné výživné počnúc od 1. októbra 1997, pretože toto rozhodnutie malo pre konanie dôležitý význam, a opakovane sa dožadoval pripojenia tohto spisu. Pri opakovaných pokusoch o doručovanie písomností povinnému okresný

súd zistil, že povinný sa nachádza vo väzbe. Najskôr sa nachádzal vo väzbe v Levoči, potom bol preeskortovaný do Košíc a odtiaľ opäť do Levoče, teda boli tu problémy s doručovaním. Na to, aby súd zistil, či si povinný dobrovoľne plnil, alebo neplnil svoju vyživovaciu povinnosť, a na správne posúdenie výšky vzneseného nároku má značný vplyv výška naturálií poskytnutých povinným. Plnenie povinného nebolo možné ponechať bez povšimnutia, aj keď bolo uskutočňované inými formami ako poštovými poukážkami. Dĺžka konania závisí od zložitosti veci a ani v záujme maloletých detí nemôže súd bez riadneho zistenia veci urýchlene v rozpore so zákonom konať a rozhodovať. Musí sa vysporiadať s tvrdeniami oboch strán, najmä s tým, aké plnenie a v akej výške pre to-ktoré dieťa bolo povinným skutočne poskytnuté, či išlo o plnenie peňažné alebo naturálne a či išlo o plnenie výživného na deti, ktoré by bolo možné povinnému započítať ako časť splnenej vyživovacej povinnosti. Podľa názoru predsedu okresného súdu je sťažnosť neopodstatnená.

Dňa 25. apríla 2003 sa uskutočnilo ústne pojednávanie na ústavnom súde. Na tomto pojednávaní sa vyjadrila právna zástupkyňa sťažovateľov k vyjadreniu okresného súdu k sťažnosti. Podľa jej výpovede okresný súd vo svojom vyjadrení namieta, že to nebol on a ani povinný, ale predovšetkým sťažovateľa, zastúpení svojou zákonnou zástupkyňou a právnou zástupkyňou, ktorí spomaľovali priebeh konania. Právna zástupkyňa poukázala na ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého súd pred nariadením výkonu rozhodnutia týkajúceho sa výživného pre maloleté deti je povinný na požiadanie oprávneného poskytnúť súčinnosť. Súd je povinný konať z úradnej povinnosti tak, aby ochrana práv, a vo veciach výkonu rozhodnutia pre prednostné pohľadávky zvlášť, bola rýchla a účinná.

Na pojednávaní bola ako svedkyňa vypočutá sudkyňa okresného súdu JUDr. B. F., podľa ktorej v danom prípade nedošlo k porušeniu ústavou garantovaného práva sťažovateľov na konanie bez zbytočných prietáhov. Povinný sa dožadoval zastavenia výkonu rozhodnutia zrážkami zo mzdy, pretože uhrádzal výživné dobrovoľne. Pokiaľ ide o zložitosť veci, táto právna vec bola zložitá, pretože rozhodnutie sp. zn. Nc 44/98 nadobudlo právoplatnosť v časti a v časti bolo zrušené.

Preto sa súd priebežne dožadoval pripojenia spisu sp. zn. Nc 44/98. Zákonná zástupkyňa spomaľovala postup súdu, pretože dlhšiu dobu trvalo, kým sa vyjadrila k návrhu povinného na zastavenie výkonu rozhodnutia, v priebehu konania menila stanoviská ohľadom zaplatených súm výživného. Od októbra 1997 do marca 2000 žili rodičia v spoločnej domácnosti, preto bolo potrebné sa vysporiadať aj s plnením vyživovacej povinnosti v naturálnej forme. K dĺžke konania prispela aj právna zástupkyňa sťažovateľov, pretože sa nezúčastňovala pojednávaní, na ktorých mohla usmerniť argumentáciu svojej klientky, ktorá na podporu svojich tvrdení mala predkladať dôkazy. Podľa názoru svedkyne v konaní boli vykonávané úkony priebežne, bola tu dostatočná frekvencia úkonov, úkony boli účelné a smerovali len k jednému, aby sa skutočne zistil dlh, ktorý povinný má, a aby sa mu to prípadne odpočítalo, prípadne aby sa rozhodlo o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia.

Ústavný súd výzvou z 26. júna 2003 požiadal Slovenský pozemkový fond (zamestnávateľ povinného Ing. Ľ. K.) o uvedenie informácie, či boli vykonané voči povinnému Ing. Ľ. K. zrážky z jeho mzdy na základe uznesenia č. k. E 62/00-8 z 11. februára 2000, v akej výške a ako bolo naložené so zrazenými sumami. Na túto výzvu reagoval Slovenský pozemkový fond listom z 8. júla 2003, pričom jeho prílohou bola aj kópia uznesenia okresného súdu č. k. E 176/99-52 z 20. apríla 2000. Z listu Slovenského pozemkového fondu vyplýva, že na základe uznesenia č. k. E 62/00-8 z 11. februára 2000 Slovenský pozemkový fond vykonal zrážky zo mzdy povinného Ing. Ľ. K. vo výške 17 282 Sk, pričom táto suma zostala v depozite Slovenského pozemkového fondu. Z uznesenia č. k. E 176/99-3 z 8. marca 1999 však vyplýva, že táto suma bola zrazená na základe uznesenia č. k. E 176/99-3.

Vzhľadom na to si ústavný súd 20. augusta 2003 vyžiadal vyjadrenie okresného súdu, na základe ktorého exekučného titulu bola predmetná suma zrazená, a ak bola predmetná suma zrazená na základe uznesenia č. k. E 62/00-8 z 11. februára 2000, prečo zrazené peniaze neboli poukázané matke oprávnených mal. detí K., či okresný súd oznámil zamestnávateľovi povinného, že uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia č. k. E 62/00-8 z 11. februára 2000 nadobudlo právoplatnosť v súlade

s § 283 OSP. Na túto výzvu ústavného súdu reagoval okresný súd podaním doručeným ústavnému súdu 2. septembra 2003. V tomto podaní sa uvádza, že v depozite sa nachádzajúca suma 17 282 Sk, ktorá bola platcom mzdy povinného zrazená od marca 1999 do 20. februára 2000 na základe exekučného titulu č. k. E 176/99-3 a od 21. februára 2000 do 31. decembra 2000 na základe exekučného titulu č. k. E 62/00-8, nebola poukázaná matke oprávnených maloletých detí preto, že uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia č. k. E 176/99-3 z 8. marca 1999 bolo zastavené pre stratu účinnosti exekučného titulu, a to uznesenia č. k. Nc 44/98-51 zo 17. decembra 1998, dňom 22. decembra 1999, keď nadobudol právoplatnosť rozsudok č. k. Nc 44/98-33 z 30. októbra 1998 čo do bežného výživného, a uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia č. k. E 62/00-8 z 11. februára 2000 doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť, pretože je sporná aktuálnosť výkonu rozhodnutia.

Dňa 7. novembra 2003 na ústnom verejnom zasadnutí ústavného súdu boli oboznámené úkony vykonané od 25. apríla 2003, ako aj spis sp. zn. Nc 44/98 a sp. zn. 9 C 762/98.

Právna zástupkyňa sťažovateľov uviedla, že najväčší problém vidí v tom, že okresný súd nevydal upovedomenie o tom, že uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia nadobudlo právoplatnosť.

Otec navrhovateľov (v konaní pred ústavným súdom sťažovateľov) podal proti uvedenému uzneseniu odvolanie, ale ako to vyplýva aj z postupu okresného súdu a aj z vyjadrenia, ktoré v tejto veci podal ústavnému súdu, okresný súd 19. marca 2003 toto podanie otca posúdil ako návrh na zastavenie výkonu rozhodnutia. Nie je teda možné, aby to isté podanie posúdil ako odvolanie a zároveň ako návrh na výkon rozhodnutia. Pokiaľ vo vyjadrení okresný súd uviedol, že uznesenie, ktorým bol nariadený výkon rozhodnutia, nie je právoplatné, pretože otec podal odvolanie, a pokiaľ teda terajšie zhodnotenie tohto podania je také, že ide o odvolanie, a nie návrh na zastavenie výkonu rozhodnutia, potom s týmto podaním mal naložiť ako s odvolaním a predložiť ho odvolaciemu súdu, ale keďže tak neurobil, zrejme predsa

len zastával názor, že odvolanie otca je potrebné podľa jeho obsahu posúdiť ako návrh na zastavenie výkonu rozhodnutia. V tom prípade však toto podanie otca nemohlo mať účinky odvolania, a teda nemohlo zabrániť tomu, aby uznesenie, ktorým bol nariadený výkon rozhodnutia, nadobudlo právoplatnosť.

Keď teda uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia nadobudlo právoplatnosť v súlade s ustanovením § 283 OSP, mal bezodkladne upovedomiť toho, kto vykonával zrážky zo mzdy, aby tieto zrazené sumy vyplatil oprávneným, čo sa dosiaľ nestalo.

Na otázku sudcu spravodajcu, aby uviedla, v čom vidí väčší rozsah práv poskytnutý v čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa pred zákonmi Slovenskej republiky vzhľadom na čl. 154c ods. 1 ústavy, právna zástupkyňa sťažovateľov uviedla, že prioritne sa domáhali vyslovenia porušenia základných práv, pokiaľ ide o plynulosť súdneho konania. Vzhľadom na to, že v konaní ide o maloleté deti, domáhali sa vyslovenia porušenia aj čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa. Domnievajú sa, že tieto ustanovenia sú priamo aplikovateľné, čo podľa ich názoru vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu.

Svedkyňa JUDr. F. uviedla, že postupovala v intenciách uznesenia Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), ktorý ju upozornil, že podanie otca maloletých nemá chápať ako odvolanie a má zisťovať, či tento v rozhodnej dobe skutočne plnil svoju vyživovaciu povinnosť. Podanie otca chápala ako odvolanie a tým, že bolo vrátené ako návrh na zastavenie konania, postupovala tak, ako jej krajský súd vo svojom písomnom stanovisku nariadil.

Právna zástupkyňa sťažovateľov v záverečnej reči uviedla, že trvá na pôvodnom petite svojho návrhu a písomne predloží vyčíslenie trov konania vo veci.

II.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom“.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru „Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu“.

Podľa čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa (publikovaného v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 104/1991 Zb.) „Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, sa zaväzujú zabezpečiť dieťaťu takú ochranu a starostlivosť, aká je nevyhnutná pre jeho blaho, pričom berú ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo iných jednotlivcov právne za neho zodpovedných a robia pre to všetky potrebné zákonodarné a správne opatrenia“.

Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby v zásade neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím sa vytvára právna istota. Preto pre splnenie ústavného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval (II. ÚS 26/95).

Ústavný súd v predchádzajúcich konaniach opakovane vyslovil právny názor, podľa ktorého v konaní o každom návrhu pred ústavným súdom, v ktorom navrhovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu (inú právnu) ochranu, ako aj práva na spravodlivý proces z toho dôvodu, že všeobecný súd nekonal spôsobom ustanoveným v zákone, je nevyhnutné, aby boli najprv vyčerpané všetky

právne prostriedky ich ochrany, ktoré sú navrhovateľovi dostupné (I. ÚS 1/97, I. ÚS 49/98).

Účelom priznania práva podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (II. ÚS 26/95).

Sťažovatelia sa sťažovali iba na prietahy v konaniach vedených na okresnom súde pod sp. zn. Nc 44/98, 2 T 34/99 a 4 T 203/99. Na prietahy v konaní vedenom pod sp. zn. E 62/00 sa nestážovali podľa zákona o štátnej správe súdov, pretože sa domnievali, že nedosiahnu nápravu, lebo podľa ich vyjadrenia ju nedosiahli ani v konaniach uvedených v predchádzajúcej vete.

Ústavný súd si vyžiadal nielen spis okresného súdu týkajúci sa konania sp. zn. E 62/00, v ktorom sa namieta porušenie základného práva sťažovateľov na prejednanie veci bez zbytočných prietahov, ale aj ďalšie dva spisy, ktoré súvisia s touto právnou vecou, a to spis okresného súdu sp. zn. Nc 44/98 a rozvodový spis okresného súdu sp. zn. 9 C 762/98.

Vzhľadom na vzájomnú súvislosť jednotlivých konaní je potrebné uviesť výrokové časti jednotlivých rozhodnutí:

Výroková časť rozsudku okresného súdu č. k. Nc 44/98-33 z 30. októbra 1998:

„Súd zveruje mal. L., P., B. a P. do výchovy a výživy matky.

Otec je povinný prispievať na výživu mal. L. mesačne po 1.000,- Sk, P. 900,- Sk, B. 800,- Sk a P. 700,- Sk mesačne, počnúc od 1. 10. 1997, ktoré výživné je povinný zasielať vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred do rúk matky.

Súd započítava otcovi splnené výživné vo výške 12.000,- Sk za obdobie od 1. 10. 1997 do 1. 11. 1998.

Zaostalé výživné za obdobie od 1. 10. 1997 do 1. 11. 1998 vo výške 32.200,- Sk súd povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach po 1.000,- Sk, počnúc od 1. 11. 1998, spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok.

Súd konanie o návrhu matky na vydanie predbežného opatrenia zastavuje.

V prevyšujúcej časti súd návrh matky zamietá.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.“

Výroková časť rozsudku krajského súdu č. k. 18 Co 217/99-180 z 18. októbra 1999 o odvolaní otca proti rozsudku okresného súdu č. k. Nc 44/98-33 z 30. októbra 1998:

„Potvrďuje rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým maloleté deti boli zverené do výchovy matky a ktorým otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletých detí od 1. 10. 1997.

Zrušuje rozsudok vo výroku o započítaní výživného, dlžnom výživnom, povolených splátkach, trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.“

Výroková časť rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 762/98-33 z 5. novembra 1998:

„Súd manželstvo účastníkov Ing. L. K. a H. K., rod. A., uzavreté dňa 18. 8. 1984, pred MsNV v Starej Ľubovni, zapísané v knihe manželstiev matričného obvodu Stará Ľubovňa, zväzok 3, ročník 1984, na strane 248, pod poradovým číslom 46, rozvádza.

Na čas po rozvode súd mal. deti L., P., B. a P. zveruje do starostlivosti matky a otca zaväzuje prispievať na ich výživu na mal. L. po 1.000,- Sk mesačne, P. po 900,- Sk mesačne, B. po 800,- Sk mesačne a P. po 700,- Sk mesačne, spolu 3.400,- Sk mesačne a to od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred do rúk matky.

Súd účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.“

Uznesením krajského súdu č. k. 18 Co 10/99-70 z 25. januára 1999 bol zrušený rozsudok súdu prvého stupňa č. k. 9 C 762/98-33 z 5. novembra 1998 a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

Výroková časť rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 762/98-174 z 25. apríla 2001:
„Súd manželstvo účastníkov Ing. L. K. a H. K., rod. A., uzavreté dňa 18. 8. 1984, pred MsNV v Starej Ľubovni, zapísané v knihe manželstiev matričného obvodu Stará Ľubovňa, zväzok 3, ročník 1984, na strane 248, pod poradovým číslom 46, rozvádza.

Na čas po rozvode súd mal. detí L., P., B. a P. zveruje do starostlivosti matky a otca nezaväzuje platením výživného.“

Výroková časť rozsudku krajského súdu č. k. 18 Co 297/01-209 z 15. októbra 2001:

„Potvrďuje rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o rozvode manželstva, zverení maloletých detí pre čas po rozvode do výchovy matky, ako aj vo výroku o trovách rozvodového konania vo vzťahu medzi účastníkmi.

Zrušuje rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o výživnom na maloleté deti pre čas po rozvode, ako aj vo výroku o trovách v tejto časti konania a v rozsahu zrušenia vec vracia na ďalšie konanie.“

Výroková časť rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 762/98-250 z 20. novembra 2002:

„Odporca je povinný prispievať na výživu detí za obdobie od 15. 11. 2001 do 31. 12. 2001 na L. po 500,- Sk mesačne, na mal. P. po 500,- Sk mesačne, mal. B. po 400,- Sk mesačne a na mal. P. po 400,- Sk mesačne. Za obdobie od 1. 1. 2002 do 30. 6. 2002 súd zaväzuje odporcu prispievať na výživu mal. L. po 400,- Sk mesačne, na výživu mal. P. po 400,- Sk mesačne, na výživu mal. B. po 300,- Sk mesačne a na mal. P. po 300,- Sk mesačne. Za toto obdobie od 15. 11. 2001 do 30. 6. 2002 dlžné výživné otca činí 11.100,- Sk, pričom je povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred do rúk matky.

Za obdobie od 1. 7. 2002 do budúca súd nezaväzuje otca platením výživného.“

Výroková časť rozsudku krajského súdu č. k. 16 CoP 56/03-265 z 31. marca 2003:

„Potvrzuje rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o určení výživného pre čas po rozvode manželstva.

Zrušuje rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o dlžnom výživnom, trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.“

Z vyššie uvedených rozhodnutí a spisov vyplýva, že predmetom konania vedeného pod sp. zn. E 62/00 je nariadenie výkonu rozhodnutia zrážkami zo mzdy povinného na návrh zo 14. januára 2000 (doručený okresnému súdu 17. januára 2000) na základe rozsudku okresného súdu č. k. Nc 44/98-33 z 30. októbra 1998 na uspokojenie pohľadávky oprávneného na výživné v časti, v ktorej nadobudol právoplatnosť. Ide o výživné na:

- mal. Ľ. - vo výške 28 000 Sk od 1. októbra 1997 do 31. januára 2000 a ďalej na čas od 1. februára 2000 vo výške 1 000 Sk mesačne vopred,

- mal. P. - vo výške 25 200 Sk od 1. októbra 1997 do 31. januára 2000 a ďalej na čas od 1. februára 2000 vo výške 900 Sk mesačne vopred,

- mal. B. - vo výške 22 400 Sk od 1. októbra 1997 do 31. januára 2000 a ďalej na čas od 1. februára 2000 vo výške 800 Sk mesačne vopred,

- mal. P. - vo výške 19 600 Sk od 1. októbra 1997 do 31. januára 2000 a ďalej na čas od 1. februára 2000 vo výške 700 Sk mesačne vopred.

Na základe rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 762/98-174 z 25. apríla 2001 bolo manželstvo manželov K. rozvedené. Tento rozsudok v časti týkajúcej sa rozvodu bol potvrdený rozsudkom krajského súdu č. k. 18 Co 297/01-209 z 15. októbra 2001. Teda výrok rozsudku o rozvode nadobudol právoplatnosť 15. novembra 2001. Rozsudkom okresného súdu č. k. 9 C 762/98-250 z 20. novembra 2002 bolo určené, že za obdobie od 1. júla 2002 do budúca súd nezaväzuje otca platením výživného. V tejto časti, v ktorej otec nebol zaviazaný platením výživného na deti od 1. júla 2002,

bol rozsudok potvrdený rozsudkom krajského súdu č. k. 16 CoP 56/03-265 z 31. marca 2003, kde bolo uvedené, že sa potvrdzuje rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o určení výživného pre čas po rozvode manželstva. Z toho vyplýva, že rozsudok č. k. Nc 44/98-33 z 30. októbra 1998 v časti, v ktorej bola určená vyživovacia povinnosť otca do budúca, stratil účinnosť od 15. novembra 2001, keď bolo manželstvo právoplatne rozvedené. Teda od tohto dátumu otec nebol zaviazaný platiť výživné do budúca. V tejto časti rozsudok č. k. Nc 44/98-33 stratil účinnosť podľa § 268 ods. 1 písm. b) OSP. Podľa tohto ustanovenia výkon rozhodnutia sa zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom výkonu, bolo po nariadení výkonu zrušené alebo sa stalo neúčinným. Okresný súd mal zastaviť výkon rozhodnutia od 15. novembra 2001 v tej časti o vyživovacej povinnosti, podľa ktorej mal otec prispievať na výživu detí do budúca. Od 15. novembra 2001 sa mal výkon rozhodnutia uskutočňovať iba pre dlžné výživné, nie pre bežné výživné. Sťažnosť na priet'ahy bola podaná ústavnému súdu 31. januára 2003, teda 14 mesiacov po tom, ako rozsudok č. k. Nc 44/98-33 v časti týkajúcej sa platenia výživného do budúca stratil účinnosť. Predmetom výkonu rozhodnutia v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. E 62/00 je už iba dlžné výživné, nie bežné výživné.

Okresný súd mal od 15. novembra 2001 (právoplatnosť rozvodu) buď odložiť výkon rozhodnutia, alebo zastaviť výkon rozhodnutia. Je neprípustné, aby okresný súd v takej dlhej dobe nepostupoval naznačeným smerom. Povinný predložil súdu potvrdenia, ktorými preukazoval, čo všetko platil za dobu, keď manželia žili v spoločnej domácnosti. Vzhľadom na to, že manželia žili spolu v spoločnej domácnosti od októbra 1997 do marca 2000, bolo potrebné vysporiadať sa aj s platením výživného v naturálnej forme. Keďže táto suma bola vyššia ako tá, ktorá sa mala v rámci výkonu rozhodnutia vymôcť, okresný súd sa zameral na skúmanie, či nebolo v naturálnej forme zaplatené viac, ako malo byť podľa rozhodnutia vymožené, teda či tu sú podmienky na zastavenie výkonu rozhodnutia. Boli nariadené pojednávania za účelom odsúhlasenia jednotlivých položiek, avšak povinnému znemožňoval účasť na pojednávaniach pobyt vo väzbe, právna zástupkyňa sťažovateľky (oprávnenej) ospravedlňovala svoju neúčasť na pojednávaniach

a sťažovateľka (oprávnená) menila svoje vyjadrenia ohľadom výšky uznanej sumy zaplateného výživného. Tieto pojednávania boli vykonávané na odstránenie rozporov ohľadom toho, čo bolo skutočne platené, nebolo možné rozhodnúť o zastavení výkonu rozhodnutia iba na základe potvrdení predložených povinným. Odvolanie povinného proti uzneseniu o nariadení výkonu rozhodnutia okresný súd posúdil ako návrh na zastavenie výkonu rozhodnutia, konanie však nezastavil a ani nepredložil nadriadenému súdu na rozhodnutie, čo taktiež ústavný súd nemôže akceptovať.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníkov a postup súdu (II. ÚS 79/97, I. ÚS 70/98).

Pokiaľ ide o prvé kritérium „zložitosť veci“, ústavný súd bral do úvahy aj v predmetnom prípade skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/97) relevantnú pre rozhodnutie, ako aj právnu povahu (charakter) veci, pričom predmetom konania je návrh na výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy povinného z titulu výživného pre maloleté deti. V priebehu konania sa zistilo, že povinný bol vzatý do väzby (povinný bol vo väzbe od 21. septembra 2000 do 26. septembra 2001), čím dochádzalo ku sťaženiu ďalšieho postupu v konaní. Pracovný pomer povinného u zamestnávateľa Slovenského pozemkového fondu - Bratislava skončil 31. decembra 2000 z dôvodu organizačných zmien, a to výpoveďou zo strany zamestnávateľa podľa § 46 ods. 1 písm. c) Zákonníka práce. Ďalej povinný namietal, že v rozhodnom období žil v spoločnej domácnosti s maloletými deťmi a podieľal sa na uhrádzaní výživného v naturálnej forme, čo bolo potrebné v konaní preukazovať. Rozsudok okresného súdu č. k. Nc 44/98-33 z 30. októbra 1998, na základe ktorého bol nariadený výkon rozhodnutia, sa stal právoplatným a vykonateľným len čo do výroku o zverení detí do výchovy matky a zaviazaní otca výživným počnúc od 1. októbra 1997. Vo výroku o započítaní výživného, dlžnom výživnom, povolených splátkach a trovách konania bola vec krajským súdom vrátená

súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Preto okresný súd priebežne zisťoval, či je už predmetná vec sp. zn. Nc 44/98 rozhodnutá. Uvedené svedčí o zložitosti danej právnej veci.

Pri kritériu „správanie sťažovateľa“ v preskúmvanej veci ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by nasvedčovali spôsobovaniu prietahov zo strany sťažovateľov takým správaním, ako je neospravedlnená neúčast' na pojednávaniach. Avšak aj zákonná zástupkyňa sťažovateľov prispela k celkovej dĺžke konania tým, že na výzvu súdu, aby sa vyjadrila k odvolaniu povinného, spočiatku nereagovala a v priebehu konania, keď súd zisťoval, v akej výške povinný plnil dobrovoľne vyživovaciu povinnosť v rozhodnom období, menila niekoľkokrát svoje vyjadrenia ohľadom výšky súm, ktoré uznávala ako zaplatené výživné zo strany otca. Aj právnej zástupkyňi sťažovateľov možno pričítať určitú pasivitu, keď sa nezúčastňovala na nariadených pojednávaniach, svoju neúčast' síce ospravedlnila, avšak keby bola na predmetných pojednávaniach prítomná, mohla usmerňovať právnu argumentáciu zákonnej zástupkyne sťažovateľov, predkladanie dôkazov, čím mohla prispieť k urýchleniu konania.

Dňa 17. januára 2000 bol okresnému súdu doručený návrh na výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy povinného.

Dňa 15. marca 2000 bolo okresnému súdu doručené odvolanie povinného proti uzneseniu o nariadení výkonu rozhodnutia zrážkami zo mzdy.

Dňa 21. marca 2000 bolo zaslané odvolanie na vyjadrenie matke a výzva povinnému na doplnenie odvolania.

Dňa 11. apríla 2000 bolo okresnému súdu doručené podanie povinného – doplnenie podkladov.

Dňa 28. apríla 2000 bola povinnému zaslaná výzva na oznámenie adresy, z ktorej má byť predvolaný na pojednávanie.

Dňa 26. júla 2000 bola povinnému opätovne zaslaná výzva prostredníctvom Obvodného oddelenia Policajného zboru v Spišskej Novej Vsi.

Dňa 17. novembra 2000 bola povinnému zaslaná výzva, aby predložil okresnému súdu plnomocenstvo pre právneho zástupcu, ak chce byť v konaní zastúpený.

Dňa 28. novembra 2000 bola okresnému súdu doručená odpoveď povinného na výzvu okresného súdu.

Dňa 29. októbra 2001 sa konalo pojednávanie, na ktorom boli účastníci prítomní.

Dňa 3. decembra 2001 sa konalo pojednávanie, zákonná zástupkyňa sťažovateľov aj povinný požiadali o jeho odročenie.

Dňa 3. decembra 2001 bolo doručené okresnému súdu vyjadrenie povinného, toto podanie bolo zaslané na vyjadrenie právnej zástupkyne sťažovateľky.

Dňa 21. januára 2002 sa konalo pojednávanie, zákonná zástupkyňa sťažovateľov sa dostavila, povinný sa nedostavil, pričom ospravedlnil svoju neúčasť z dôvodu nemoci svojho právneho zástupcu.

Dňa 25. marca 2002 bol vyzvaný povinný a aj zákonná zástupkyňa sťažovateľov, aby sa vyjadrili, či došlo k vzájomnému odsúhlaseniu platieb dlžného výživného.

Dňa 23. apríla 2002 bola okresnému súdu doručená odpoveď právneho zástupcu povinného na výzvu z 25. marca 2002.

Dňa 9. mája 2002 sa konalo pojednávanie, dostavila sa zákonná zástupkyňa maloletých sťažovateľov, ktorá ospravedlnila neprítomnosť ich právnej zástupkyne, povinný nemal vykázané doručenie, právny zástupca povinného mal vykázané doručenie.

Dňa 27. mája 2002 sa konalo pojednávanie, dostavila sa zákonná zástupkyňa sťažovateľov a povinný, právni zástupcovia účastníkov sa nedostavili, právna zástupkyňa sťažovateľov sa ospravedlnila. Povinný a jeho právny zástupca boli vyzvaní na predloženie dokladov o uhradenom výživnom.

Dňa 10. júna 2002 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie právnej zástupkyne sťažovateľov.

Dňa 28. júna 2002 bola právnenému zástupcovi povinného zaslaná výzva na predloženie dokladov o uhradenom výživnom.

Dňa 9. septembra 2002 bola urgovaná odpoveď na výzvu z 28. júna 2002.

Dňa 17. septembra 2002 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie právneho zástupcu povinného.

Dňa 24. septembra 2002 bolo okresnému súdu doručené ďalšie vyjadrenie povinného.

Dňa 14. októbra 2002 bolo právnej zástupkyňi sťažovateľov zaslané vyjadrenie povinného na vyjadrenie.

Dňa 28. októbra 2002 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie právnej zástupkyne sťažovateľov.

Dňa 28. novembra 2002 bol spísaný úradný záznam. Povinný ospravedlnil neúčasť na pojednávaní z dôvodu zrušenia plnej moci svojmu právnomu zástupcovi a z toho dôvodu, že podal námietku zaujatosti konajúcej sudkyne.

Dňa 28. novembra 2002 bola povinnému zaslaná výzva, aby uviedol konkrétne dôvody námietky zaujatosti.

Dňa 28. novembra 2002 právna zástupkyňa sťažovateľov ospravedlnila svoju neprítomnosť na pojednávaní.

Dňa 6. decembra 2002 bolo okresnému súdu doručené zrušenie plnej moci právnomu zástupcovi povinného.

Dňa 14. januára 2003 okresný súd opakovane žiadal vyjadrenie povinného.

Dňa 25. januára 2003 bola zaslaná urgencia vyjadrenia povinného.

Pokiaľ ide o tretie kritérium, a to „postup“ okresného súdu, je potrebné uviesť, že ústavný súd sa zaoberal nielen tvrdením sťažovateľov, resp. ich právnej zástupkyne, ale aj celkovým priebehom súdneho konania.

Dňa 17. januára 2000 bol okresnému súdu doručený návrh na výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy povinného.

Dňa 11. februára 2000 bolo vydané uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia zrážkami zo mzdy.

Dňa 15. marca 2000 bolo okresnému súdu doručené odvolanie povinného proti uzneseniu o nariadení výkonu rozhodnutia zrážkami zo mzdy.

Dňa 21. marca 2000 boli zaslané odvolanie na vyjadrenie matke a výzva povinnému na doplnenie odvolania.

Dňa 11. apríla 2000 bolo okresnému súdu doručené podanie povinného – doplnenie podkladov.

Dňa 28. apríla 2000 bol daný pokyn kancelárii na pripojenie spisu sp. zn. Nc 44/98 po skončení konania a bola zaslaná výzva povinnému na oznámenie adresy, z ktorej má byť predvolaný na pojednávanie.

Dňa 26. júla 2000 bola opätovne zaslaná výzva povinnému prostredníctvom Obvodného oddelenia Policajného zboru v Spišskej Novej Vsi.

Dňa 19. septembra 2000 bola okresnému súdu doručená správa Obvodného oddelenia Policajného zboru v Spišskej Novej Vsi o neúspešnom doručovaní zásielky povinnému.

Dňa 11. októbra 2000 bol daný pokyn kancelárii, aby sa zisťovalo v registri T, či je povinný vo väzbe alebo vo výkone trestu.

Dňa 25. októbra 2000 bolo okresnému súdu doručené oznámenie Ústrednej evidencie väzňov Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky o tom, že povinný je toho času vo väzbe.

Dňa 17. novembra 2000 bol daný pokyn kancelárii, aby z Ústavu na výkon väzby v Levoči (ďalej len „ÚVV v Levoči“) boli vyžiadané údaje, ktorým súdom a kedy bol povinný vzatý do väzby, bola zaslaná výzva povinnému, aby predložil okresnému súdu plnomocenstvo pre právneho zástupcu, ak chce byť v konaní zastúpený a bol daný pokyn kancelárii na predloženie spisu sp. zn. Nc 44/98.

Dňa 28. novembra 2000 bola okresnému súdu doručená odpoveď na dožiadanie z Ústavu na výkon väzby v Košiciach.

Dňa 28. novembra 2000 bola doručená okresnému súdu odpoveď povinného na výzvu súdu.

Dňa 8. januára 2001 bol daný pokyn kancelárii na zistenie, či sa v konaní vedenom pod sp. zn. Nc 44/98 už rozhodlo.

Dňa 13. februára 2001 bol daný pokyn kancelárii na vyžiadanie správy od zamestnávateľa o skončení pracovného pomeru povinného.

Dňa 23. apríla 2001 bola okresnému súdu doručená odpoveď zamestnávateľa povinného.

Dňa 27. apríla 2001 bol vytýčený termín pojednávania na 28. máj 2001.

Dňa 4. mája 2001 bolo zistené v registri T, že povinný je toho času v ÚVV v Levoči, bol daný pokyn kancelárii na zrušenie termínu pojednávania a príkaz na zistenie, či vo veci vedenej pod sp. zn. Nc 44/98 už bolo rozhodnuté.

Dňa 19. septembra 2001 bol určený termín pojednávania na 29. október 2001, boli zaslané výzva zamestnávateľovi povinného na zistenie dôvodov skončenia pracovného pomeru a dožiadanie ÚVV v Levoči, či povinný poberá vo väzbe pracovnú odmenu.

Dňa 28. septembra 2001 bolo okresnému súdu doručené oznámenie ÚVV v Levoči, že povinný nepoberá žiaden príjem.

Dňa 29. októbra 2001 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 3. decembra 2001 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 3. decembra 2001 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie povinného, ktoré bolo zaslané na vyjadrenie právnej zástupkyňi sťažovateľky.

Dňa 21. januára 2002 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 25. marca 2002 boli povinný a zákonná zástupkyňa sťažovateľov vyzvaní, aby sa vyjadrili, či došlo k vzájomnému odsúhlaseniu platieb dlžného výživného.

Dňa 23. apríla 2002 bola okresnému súdu doručená odpoveď právneho zástupcu povinného na výzvu z 25. marca 2002.

Dňa 30. apríla 2002 bol vytýčený termín pojednávania na 9. máj 2002.

Dňa 9. mája 2002 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 27. mája 2002 sa uskutočnilo pojednávanie.

Dňa 10. júna 2002 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie právnej zástupkyne sťažovateľov.

Dňa 28. júna 2002 bola právnenému zástupcovi povinného zaslaná výzva na predloženie dokladov o uhradenom výživnom.

Dňa 9. septembra 2002 bola zaslaná urgencia odpovede na výzvu z 28. júna 2002.

Dňa 17. septembra 2002 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie právneho zástupcu povinného.

Dňa 24. septembra 2002 bolo okresnému súdu doručené ďalšie vyjadrenie povinného.

Dňa 14. októbra 2002 bolo právnej zástupkyňi sťažovateľov zaslané vyjadrenie povinného na vyjadrenie.

Dňa 28. októbra 2002 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie právnej zástupkyne sťažovateľov.

Dňa 6. novembra 2002 bol stanovený termín pojednávania na 28. november 2002.

Dňa 28. novembra 2002 bol urobený úradný záznam. Povinný ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní z dôvodu zrušenia plnej moci svojmu právnomu zástupcovi a z toho dôvodu, že podal námietku zaujatosti konajúcej sudkyne.

Dňa 28. novembra 2002 bola zaslaná výzva povinnému, aby uviedol konkrétne dôvody námietky zaujatosti.

Dňa 28. novembra 2002 právna zástupkyňa sťažovateľov ospravedlnila svoju neprítomnosť na pojednávaní.

Dňa 6. decembra bolo okresnému súdu doručené zrušenie plnej moci právnomu zástupcovi povinného.

Dňa 14. januára 2003 okresný súd opakovane žiadal vyjadrenie povinného.

Dňa 25. januára 2003 bola zaslaná urgencia vyjadrenia povinného.

Dňa 31. januára 2003 bola ústavnému súdu doručená sťažnosť.

Dňa 19. februára 2003 ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie.

Ústavný súd zistil, že okresný súd konal zdĺhavo alebo vykonával neefektívne úkony, ktoré vo svojom súhrne majú znaky zbytočných priet'ahov vo veci. Takéto úkony boli zistené medzi 26. júlom 2000 a 11. októbrom 2000, keď bola zisťovaná prítomnosť odporcu. Už prvým úkonom v registri „T“ okresného súdu bolo možné zistiť, že tento sa nachádza vo väzbe toho istého súdu, ale toto bolo zisťované až s odstupom takmer 3 mesiacov. Podobne to bolo aj s úkonmi medzi 17. novembrom 2000, keď z ÚVV v Levoči boli vyžiadané úkony k povinnému, a toto zisťovanie

pokračovalo neefektívne až do 27. apríla 2001, keď bol vytýčený termín pojednávania na 28. máj 2001. Dňa 21. januára 2002 sa vo veci opätovne konalo pojednávanie, ale až 25. marca 2002 súd žiadal vyjadrenie, či si oprávnení a povinný odsúhlasili platby, a následne 30. apríla, teda po 3 mesiacoch, vytýčil pojednávanie. Po 27. máji 2002, keď sa konalo vo veci pojednávanie, prebiehalo neefektívne doručovanie výziev, ktoré bolo ukončené 6. novembra 2002 stanovením termínu pojednávania, teda po 5 mesiacoch.

Ústavný súd zistil, že konanie neefektívnych úkonov zo strany okresného súdu vo svojom súhrne predstavuje priet'ahy vo veci, ktoré zakladajú porušenie základného práva s'ťažovateľov na konanie bez zbytočných priet'ahov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a základného práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Keďže došlo k porušeniu označených základných práv a slobôd a boli zistené vady v konaní okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. E 62/00, ústavný súd mu prikázal vo veci konať bez priet'ahov.

S'ťažovatelia požadovali finančné zadosťučinenie vo výške 100 000 Sk pre každého, čo zdôvodnili tým, že pohľadávka výživného pre maloleté deti je prednostná pohľadávka a nedostatok finančných prostriedkov je momentom, ktorý obmedzuje s'ťažovateľov v rozvoji ich osobností.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa ustanovenia § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa ustanovenia § 56 ods. 4 citovaného zákona má primerané finančné zadosťučinenie povahu náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.

Ústavný súd vyhovel návrhu sťažovateľov, vyslovil porušenie ich základného práva a prikázal okresnému súdu, ktorý základné práva porušil, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov.

Pretože porušenie základných práv sťažovateľov, ktoré ústavný súd zistil, nemožno napraviť obnovením stavu pred ich porušením, považoval ústavný súd v tomto prípade za primerané priznať každému zo sťažovateľov za vzniknuté porušenie jeho základných práv sumu 10 000 Sk. Vzhľadom na to, že ide o maloletých, prikázal okresnému súdu aj túto sumu zložiť do rúk matky sťažovateľov v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd prihliadal na okolnosti uvedeného prípadu, ktoré mohli mať dopad na sociálne postavenie sťažovateľov, keďže išlo o ich výživné. Pritom súd zohľadnil aj tú skutočnosť, že k zdĺhavému a neefektívnemu postupu v konaní prispeli aj zákonná a právna zástupkyňa sťažovateľov v konaní.

Súčasne sa ústavný súd riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy, nie prípadná náhrada škody (II. ÚS 58/02, III. ÚS 111/02).

Ústavný súd preskúmal aj návrh na vyslovenie porušenia čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa a zistil, že Dohovor o právach dieťaťa z 20. novembra 1959 sa stal

súčasťou právneho poriadku Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky nadobudnutím platnosti v súlade so svojím čl. 49 ods. 2 dňom 6. februára 1991.

Podľa čl. 153 ústavy na Slovenskú republiku prechádzajú práva a povinnosti z medzinárodných zmlúv, ktorými je Česká a Slovenská Federatívna Republika viazaná, a to v rozsahu ustanovenom ústavným zákonom Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo v rozsahu dohodnutom medzi Slovenskou republikou a Českou republikou.

Podľa čl. 154c ods. 1 ústavy medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

Článok 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa predstavuje záväzok zmluvnej strany Slovenskej republiky, že zabezpečí dieťaťu takú ochranu a starostlivosť, aká je nevyhnutná pre jeho blaho, berúc ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo iných jednotlivcov právne za neho zodpovedných a robiac pre to všetky potrebné zákonodarné a správne opatrenia.

Tento medzinárodnoprávny záväzok zmluvnej strany je prenesený vo viacerých právnych predpisoch najmä rodinného a trestného práva.

Článok 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa nie je priamo aplikovateľný okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. E 62/00, ale sú aplikované zákonné úpravy vytvorené na realizácii tohto zmluvného záväzku.

Vo zvyšnej časti ústavný súd sťažnosti sťažovateľov nevyhovel.

Právna zástupkyňa sťažovateľov žiadala ústavný súd o priznanie trov právneho zastúpenia listom z 10. novembra 2003. U každého sťažovateľa uplatnila sumu 16 012 Sk. Celkom trovy právneho zastúpenia všetkých štyroch sťažovateľov predstavujú sumu 64 048 Sk. Trovy účtovala za päť úkonov a ku každému príslušný paušál.

Ústavný súd pri rozhodovaní o trovách požadovaných právnou zástupkyňou sťažovateľiek vychádzal z ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade je odôvodnená aplikácia ustanovenia § 36 ods. 2 citovaného zákona, preto priznal náhradu trov právneho zastúpenia podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 163/2002 Z. z.“).

Podľa ustanovenia § 13 ods. 8 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. ak predmet sporu nie je oceníteľný peniazmi, odmena za jeden úkon právnej služby je jedna tretina výpočtového základu.

Predmet konania - ochrana základných ľudských práv a slobôd - je v zásade nevyjadriteľný v peniazoch a je nezameniteľný s primeraným finančným zadost'účením, ktoré predstavuje náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch (III. ÚS 29/03, III. ÚS 34/03).

Podľa § 1 ods. 3 citovanej vyhlášky výpočtovým základom je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Podľa oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky za prvý polrok 2002 dosahovala priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky výšku 12 811 Sk.

Podľa ustanovenia § 17 ods. 2 citovanej vyhlášky sa základná sadzba tarifnej odmeny zníži o 20 %, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní alebo obhajobe dvoch alebo viacerých osôb.

Zástupkyňa sťažovateľov uplatnila trovy konania aj za zrušené pojednávanie 6. júna 2003.

Ústavný súd priznal náhradu trov za štyri úkony právneho zastúpenia (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, podanie sťažnosti ústavnému súdu a účasti na verejných ústnych pojednávaniach 25. apríla 2003 a 7. novembra 2003) pre štyroch klientov spolu s paušálnou náhradou vo výške 2 048 Sk.

Náhrada trov predstavuje čiastku 56 704 Sk, ktorú je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľov v lehote do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

Podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa k tomuto rozhodnutiu pripája odlišné stanovisko sudcu Juraja Babjaka.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. decembra 2003

Odlišné stanovisko sudcu Juraja Babjaka

1. Podľa § 32 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pripájam k nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 54/03 z 5. decembra 2003 (ďalej len „nález“ a „ústavný súd“) – ktorým bolo: 1) vyslovené porušenie základných práv maloletých L. K., P. K., B. K. a P. K. (ďalej len „sťažovatelia“) na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. v primeranej lehote podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi (ďalej len „okresný súd“) vedenom pod sp. zn. E 62/00; 2) prikázané okresnému súdu v označenom konaní konať bez zbytočných prietahov; 3) - 6) priznané sťažovateľom primerané finančné zadosťučinenie (ďalej len „zadosťučinenie“) v sumách po 10 000 Sk; 7) uložené okresnému súdu, aby uhradil trovy právneho zastúpenia sťažovateľov na účet ich právnej zástupkyne vo výške 56 704 Sk a 8) nevyhovené vo zvyšnej časti sťažnosti – toto odlišné stanovisko, pretože vo významnej časti nesúhlasím s odôvodnením nálezu a ani s jeho bodmi č. 3 - 6 výroku.

2. Väčšina senátu zhrnula a vyhodnotila okolnosti prípadu z hľadiska porušenia základných práv sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru na strane 23 nálezu. Tu je napr. uvedené, že „...okresný súd konal zdĺhavo alebo vykonával neefektívne úkony, ktoré vo svojom súhrne majú znaky zbytočných prietahov vo veci“, v konkrétnych obdobiach (26. júl až 11. október 2000, 17. november 2000 až 27. apríl 2001, 21. január až 30. apríl a 27. máj až 6. november 2002), čo predstavuje porušenie označených základných práv.

Celkové odôvodnenie spôsobu a intenzity porušenia práv sťažovateľov väčšinou senátu nezodpovedá podľa môjho názoru náležite skutkovým zisteniam, čo sa potom zákonite prejavilo aj v priznaní im neprímerane nízkeho zadost'učinenia.

3. V konaní okresného súdu o starostlivosti súdu o maloletých podľa § 176 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) vedenom pod sp. zn. Nc 44/98 bolo rozhodnuté rozsudkom č. k. Nc 44/98-33 z 30. októbra 1998 (ďalej len „rozsudok z 30. októbra 1998“) aj o výživnom na maloletých sťažovateľov, ktorý sa stal sčasti právoplatný 22. decembra 1999.

O nariadení výkonu tohto rozsudku zrážkami zo mzdy povinného otca sťažovateľov Ing. Ľ. K. (ďalej len „povinný“) - to znamená zaostalého výživného (na bežnom výživnom) od 1. októbra 1997 do 31. januára 2000 vo výške 95 200 Sk a bežného výživného od 1. februára 2000 do budúca v sume 3 400 Sk mesačne - okresný súd potom rozhodol na základe návrhu matky sťažovateľov H. K. uznesením č. k. E 62/00-8 z 11. februára 2000 (ďalej len „uznesenie z 11. februára 2000“).

Odvolanie povinného proti tomuto uzneseniu doručené okresnému súdu 15. marca 2000 okresný súd (na základe inštrukcií nadriadeného krajského súdu v predošlej veci) nekvalifikoval ako odvolanie, ale podanie povinného posúdil ako návrh na zastavenie výkonu rozhodnutia. Povinný v podstate tvrdil, že s rodinou žil v spoločnej domácnosti až do 2. marca 2000 a výživné má uhradené. Okresný súd potom preveroval toto tvrdenie až do 23. januára 2003 spôsobom, ktorý vyplýva z odôvodnenia nálezu väčšinou senátu.

Keď okresný súd nepovažoval označené podanie povinného za odvolanie (a vec teda nepredložil na rozhodnutie nadriadenému krajskému súdu), znamenalo to, že uznesenie z 11. februára 2000 nadobudlo po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty na podanie odvolania právoplatnosť (§ 167 ods. 2, § 159 ods. 1 OSP) a okresný súd mal preto postupovať podľa § 283 OSP. Podľa tohto ustanovenia: „Len čo nadobudne

nariadenie výkonu rozhodnutia právoplatnosť, súd upovedomí o tom platiteľa mzdy, ktorý je potom povinný vyplácať oprávnenému sumy zrazené zo mzdy povinného.“

Okresný súd však takto nepostupoval. Nevyznačil právoplatnosť uznesenia z 11. februára 2000, nezastavil a ani neodložil týmto uznesením nariadený výkon rozsudku z 30. októbra 1998. Vyjadrenie zákonnej sudkyne z 28. augusta 2003, že uznesenie z 11. februára 2000 „... doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť nakoľko je sporná aktuálnosť výkonu rozhodnutia a nie je zrejmé, kto je oprávnenou osobou, majúcou na finančné prostriedky právny nárok“, je neudržateľné z hľadiska princípu legality podľa čl. 2 ods. 2 ústavy (štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon). Okresný súd nerešpektovaním § 283 OSP prakticky zablokoval výkon vlastného právoplatného rozsudku z 30. októbra 1998 nariadený právoplatným uznesením z 11. februára 2000 ako v časti zaostalého výživného (na bežnom výživnom), tak aj v časti bežného výživného do budúcnosti (do 15. novembra 2001, to znamená do právoplatnosti rozhodnutia o rozvode rodičov sťažovateľov).

4. Už rozsudok okresného súdu z 30. októbra 1998 bol v časti týkajúcej sa výživného predbežne vykonateľný podľa § 162 ods. 2 OSP, napriek tomu okresný súd ešte aj predbežným opatrením, uznesením č. k. Nc 44/98-51 zo 17. decembra 1998, uložil povinnému prispievať na výživu sťažovateľov sumou 3 400 Sk mesačne a uznesením č. k. E 176/99-3 z 8. marca 1999 bol nariadený výkon predbežného opatrenia zrážkami zo mzdy povinného. Tento výkon bol zastavený uznesením č. k. E 176/99-52 z 20. apríla 2000 s tým, že dovedy zrazená finančná čiastka 17 282 Sk, ktorá sa nachádza na podnikovom účte platiteľa mzdy povinného, zostane naďalej v depozite do doby ukončenia konania vedeného pod sp. zn. Nc 44/98.

Slovenský pozemkový fond - Bratislava, ktorý bol zamestnávateľom povinného do 31. decembra 2000, listom z 8. júla 2003 ústavnému súdu okrem iného oznámil, že „Nakoľko nám do dnešného dňa nebolo doručené žiadne iné usmernenie, uvedená

suma je stále na našom podnikovom účte. Oznámte nám, prosím, kam máme tieto peniaze poukázať⁶⁶.

Zo spisu okresného súdu sp. zn. Nc 44/98 vyplýva, že po rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 18 Co 217/99-180 z 18. októbra 1999, ktorým bol sčasti zrušený rozsudok okresného súdu z 30. októbra 1998 - okrem iného vo výroku o započítaní výživného, dlžnom výživnom a povolených splátkach a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie - v tejto zrušenej časti okresný súd v konaní sp. zn. Nc 44/98 ďalej v podstate nekonal a vec doposiaľ nie je skončená. Dňa 2. mája 2001 bola navyiac pridelená tej istej zákonnej sudkyňi, ktorá je ňou aj vo veci sp. zn. E 62/00.

Aj keď predmetom konania pred ústavným súdom je iba vec sp. zn. E 62/00, uvedené skutočnosti dokresľujú neakceptovateľný postup okresného súdu pri výkone rozhodnutia o výživnom na sťažovateľov.

5. Väčšina senátu odôvodnila porušenie práv sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a priznanie zadosťučinenia po 10 000 Sk najmä poukázaním na zložitosť veci, parciálne obdobia zdĺhavej alebo neefektívnej činnosti okresného súdu, podiel na nich aj zo strany zákonnej a právnej zástupkyne sťažovateľov a možný dopad okolností prípadu na sociálne postavenie sťažovateľov.

Takáto argumentácia podľa môjho názoru nevystihuje do značnej miery skutkové zistenia a ich spojitosť s namietaným porušením práv zo strany sťažovateľov, ale skôr odôvodňuje prietľahy v konaní o návrhu povinného na zastavenie výkonu rozhodnutia.

V prejednávanej veci však nenastala taká situácia, že by porušenie práv na konanie bez zbytočných prietľahov, resp. v primeranej lehote namietal ten povinný, u ktorého bol nariadený a aj realizovaný výkon rozhodnutia zrážkami zo mzdy, pričom o jeho návrhu na zastavenie výkonu tohto rozhodnutia sa koná zdĺhavo alebo neefektívne. Porušenie práv namietajú oprávnení sťažovatelia, lebo nariadený výkon

rozhodnutia nie je vôbec realizovaný a výživné preto doposiaľ nedostali. Príčinou tohto stavu je nesplnenie zákonnej povinnosti podľa § 283 OSP zo strany okresného súdu, a teda zablokovanie nariadeného výkonu rozhodnutia od marca 2000 až doposiaľ. V podstate celé konanie okresného súdu vo veci sp. zn. E 62/00 je preto zbytočný priet'ah. Viaceré argumenty väčšiny senátu sa potom javia ako viac-menej irelevantné (zložitosť veci, parciálne obdobia zdĺhavosti alebo neefektívnosti, spoluzodpovednosť zákonnej a právnej zástupkyne s'ťažovateľov), keďže eventuálny význam by mohli mať iba v súvislosti s konaním o návrhu povinného na zastavenie výkonu rozhodnutia.

6. S'ťažovatelia žiadali, aby im ústavný súd po vyslovení namietaného porušenia označených práv priznal z dôvodu nemajetkovej ujmy po 100 000 Sk. Označená ujma má spočívať predovšetkým v obmedzení rozvoja ich osobnosti vrátane výberu školy z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov.

Výkon súdneho rozhodnutia je považovaný za integrálnu súčasť prejednávania veci („trial“) z hľadiska čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo na výkon rozhodnutia vyplýva z princípu vlády práva (pozri napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 19. marca 1997 vo veci *Hornsby v. Grécko*, § 40).

Ústavný súd v náleze sp. zn. III. ÚS 133/02 z 3. decembra 2002 vyslovil, že záujmy ochrany ústavnosti v konaní o s'ťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ústavy spočívajú v tom, aby ústavný súd náležite preskúmal a posúdil námietky porušenia základných práv a slobôd a v prípade zistenia porušenia poskytol účinnú nápravu.

Okresný súd zbytočným priet'ahom v konaní, ktorým prakticky zmaril účel výkonu rozhodnutia, citeľne porušil základné práva maloletých s'ťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Intenzitu porušenia zvyšuje skutočnosť, že išlo už o právoplatne priznané právo s'ťažovateľov na peňažné plnenie. Vzhľadom na povahu porušenia (premárnený čas, ktorý nemožno navrátiť) v zásade neprichádza

do úvahy ústavná náprava navrátením do predošlého stavu, ale iba vo forme kompenzácie vrátane náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch (§ 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

Náhradu nemajetkovej ujmy sťažovateľov spočívajúcej predovšetkým v negatívnych pocitoch vyplývajúcich z nedostatku finančných prostriedkov pre absenciu výživného zo strany jedného z rodičov malo predstavovať najmä vyslovenie porušenia označených práv zo strany okresného súdu, odôvodnenie tohto porušenia v intenzite, ktorú som naznačil a priznanie im zadosťučinenia aspoň v polovici zo žiadaných súm (teda po 50 000 Sk).

Nález a jeho odôvodnenie väčšinou senátu vrátane priznania sťažovateľom zadosťučinenia len v sume po 10 000 Sk (teda desatina zo žiadaných súm), nepredstavujú preto podľa môjho názoru také (náležité) posúdenie námietok sťažovateľov a poskytnutie im (účinnnej, teda primeranej a dostatočnej) nápravy, aké záujmy ochrany ústavnosti v tomto prípade vyžadovali.

V Košiciach 5. decembra 2003